

Примљено: 02.10.2023		
Сектор	Број	Прилог
	2576/2	

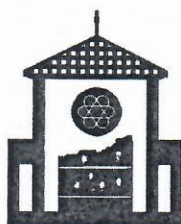
14.10.2023 27.09.2023

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ГРАД НИШ

ОПШТИНА ЗА ОРГАНИ РАДА

26 SEP 2023

Република Србија

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ

Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412

E-mail: kontakt@zzsknis.rs

Број: 1535/2-02

Датум: 20.09.2023.

2565

06

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу чл. 5 и 6 Закона о потврђивању Европске конвенције о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/2009), члана 75 став 1 тачка 2), а у вези са чланом 107 Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон и 129/2021 – др. закон), члана 137 Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/2021) и чланова 476 и 48 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), у поступку по захтеву Градске управе за грађевинарство града Ниша, наш бр. 1535/1-02 од 15.09.2023. године, доноси

А К Т

О условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације зоне мешовите намене на подручју северно од булевара Светог Пантелејмона

I НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

A) Ниво истражености

На простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, констатовано је следеће:

- У поступку израде планске документације није извршена систематска проспекција и валоризација археолошког наслеђа.
- Постоје невалоризовани подаци о археолошком наслеђу на наведеном простору.
- Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни меморијали. На основу наведеног, **није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.**
- Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

В) Постојећи подаци

Према доступним подацима, на простору који је предмет планирања, очекује се проналазак археолошког наслеђа и то:

1. Антички римски водовод – акведукт из периода 3. и 4. века.
  - Приликом извођења изградње обилазнице око Ниша, на месту сусрета трасе железничке пруге и ауто-пута, 1978. године откривени су остаци античког водовода који се пружају ка југу. Ови остаци су само документовани, али нису археолошки истраживани.
  - У току извођења грађевинских радова у Пантелеју (к.п. бр. 8532 и 1436/21 и 1436/22 К.О. Ниш-Пантелеј) 2020. Године, откривено је археолошко наслеђе – иста траса античког римског водовода, услед чега је дошло до обуставе грађевинских радова и оштећења археолошког наслеђа. Након спроведених заштитних археолошких истраживања и прописивања конкретних мера техничке заштите, пројекти изградње били су измењени. Предметним заштитним археолошким истраживањима, утврђено је карактер археолошког наслеђа (један од главних аквадукта римског Наисуса) и оквирно датовање (констатоване су две фазе коришћења овог аквадукта током 3. и 4. века).

Наведени тип археолошког наслеђа специфичног је карактера. Ради се о линијском објекту који је један од главних праваца водоснабдевања римског Наисуса и који је коришћен за водоснабдевање града највероватније са тзв. изворишта „Девојачко ждрело“ које се помиње и у археолошким изворима пре Другог светског рата. Период коришћења одговара фазама развоја римског Наисуса.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА У ПОСТУПКУ УСВАЈАЊА ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

1. Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
2. **Како би се дефинисао утицај Плана на културно и археолошко наслеђе**, односно умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза приликом реализације Плана и умањила могућност случајног открића археолошког наслеђа у току извођења радова, узимајући у обзир чињеницу да у поступку усвајања ранијих планских докумената није спроведена заштита археолошког наслеђа, **Планом предвидети претходна превентивна археолошка истраживања са циљем утврђивања постојања археолошког наслеђа**. Претходна археолошка истраживања (провера доступних извора, лидар снимање, археолошка анализа лидар и аеро снимака, основна и систематска теренска проспекција, итд.) обављају се са циљем утврђивања постојања, позиционирања, обима и карактера археолошког наслеђа на предметном простору, а ради **прикупљања података за потребе дефинисања одговарајућих мера заштите археолошког наслеђа у поступку планирања развоја, уз смернице за даља археолошка истраживања**.
3. Археолошка истраживања планирати у више фаза, а сваку наредну фазу планирати на основу резултата претходне фазе истраживања. Извештаје са обављених истраживања доставити територијално надлежном Заводу за заштиту споменика културе Ниш на одобрење.
4. Археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који

регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.

5. Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења радова, а која обухвата:
  - Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње,
  - Обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш,
6. Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, **извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;**
7. У случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна археолошка истраживања, заштиту, чување, публиковање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;
8. Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.
9. Планом предвидети могућност трајне презентације откривеног археолошког наслеђа, нарочито евентуалног открића римског аквадукта.

III СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

1. Услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана.
2. Акт о условима и мерама заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чини и саставни део документационе основе плана.

IV У Нацрт Плана уграђују се услови надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш.

V Нацрт плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

VI Акт о условима и мерама заштите важи годину дана од дана издавања.

Обрадио:

мр Александар Алексић, археолог

В.Д. ДИРЕКТОР

Душан Андрејевић

Доставити:

- Подносиоцу захтева
- Документацији